

ת"פ 21173/12/15 - מדינת ישראל נגד ח'אלד בשיר

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 21173-12-15 מדינת ישראל נ' בשיר

בפני בעניין:	כב' השופט אילן סלע מדינת ישראל
	באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי), ע"י עו"ד מוריה ביינה נגד
	ח'אלד בשיר ע"י ב"כ עו"ד אנואר בשיר
	<u>המאשימה</u>
	<u>הנאשם</u>

גזר דין

הכרעת הדין וכתב האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. לפי המתואר בכתב האישום, הנאשם, ששימש כמהנדס בתקופה הרלוונטית לאישום, ובמסגרת תפקידו היה בקשר רצוף עם מפקחי בנייה של עיריית ירושלים (להלן: "העירייה") שהיו כפופים למר אלכסנדר רוטמן, סגן מנהל מחלקת הפיקוח על הבנייה בעירייה באותה תקופה (להלן: "המתלונן").
3. ביום, 24.07.14 הגיע הנאשם למשרדי העירייה, נכנס לחדרו של המתלונן כאשר לא היה בו אדם, והניח על השולחן מעטפה ובה סך של 1,800 ₪. בסמוך לאחר מכן הבחין הנאשם במתלונן בכניסה למשרדי העירייה ואמר לו כי השאיר לו משהו ליד המחשב. לאחר מכן, יצר הנאשם קשר טלפוני עם המתלונן ואמר לו שיבחן מה מונח על שולחנו המשרדי.
4. ביום 12.08.14 הגיע הנאשם למשרדו של המתלונן יחד עם המפקח יוסי מרום, וביקש ממנו לבחון מחדש בקשה שהוגשה לקבלת אישור להספקת חשמל, מים וטלפון (להלן: "אישור למתן שירותים"), וזאת ביחס למבנה מסויים בשועפט.

5. ביום 13.08.14 או בסמוך לכך הגיע הנאשם למשרדי העירייה, נכנס לחדרו של המתלונן, כאשר לא היה בו אדם, והניח על השולחן מעטפה ובה סך של 1,000 ₪. למחרת, ביום 14.08.14 הגיע הנאשם למשרדו של המתלונן וביקש ממנו לסייע לו בקבלת אישור למתן שירותים ביחס למבנה מסויים בצור באה"ר, שבו חריגות בנייה.

6. בסמוך לכך, נכנס הנאשם פעם נוספת לחדרו של המתלונן, כאשר לא היה בו אדם, ושוב הניח על השולחן מעטפה ובה סך של 1,000 ₪. לאחר מכן, יצר הנאשם קשר טלפוני עם המתלונן ואמר לו שיבחן מה מונח על שולחנו המשרדי.

7. ביום 17.08.14 הגיע הנאשם פעם נוספת למשרדו של המתלונן ומסר לידו מסמך ביחס למבנה בצור באה"ר. בסמוך לכך, בכניסה למשרדי העירייה, פנה הנאשם למתלונן ואמר לו כי עליו לבדוק את שולחנו.

8. ביום 19.08.14 הגיע הנאשם למשרדו של המתלונן וביקש לדעת מה סטאטוס הטיפול בבקשה למתן שירותים ביחס למבנה בצור באה"ר. המתלונן השיב לו כי הבקשה טרם טופלה. כעבור שעה יצר המתלונן קשר טלפוני עם הנאשם וזימן אותו למשרדו. הנאשם הגיע למשרדו של המתלונן ואמר לו כי הוא מעוניין בקבלת אישור למתן שירותים ביחס למבנה בצור באה"ר והוסיף "עכשיו שהתחלת לעזור, אני אעזור לך".

ההסדר לא כלל הסכמה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

9. נתבקש והוגש תסקיר שירות המבחן ממנו נלמד אודות הנאשם ונסיבות חייו. הנאשם ציין בפני קצינת המבחן כי מבחינה מקצועית הוא איבד את מעמדו ואנשים רבים ניתקו עמו קשר בשל מעשיו. הוא תאר תחושה של בושה נוכח התנהלותו, חשש ממאסר ותחושות של דכאון וחוסר אונים. מדיווח פסיכיאטר נלמד כי הנאשם עצוב ומדוכא. עוד ציינה קצינת המבחן, כי הנאשם הביע חרטה על מעשיו, אך התרשמותה הייתה כי החרטה נובעת מרגשות של בושה מהחשיפה הנלווית לעבירה והפגיעה במעמדו. כן ציינה, כי לצד לקיחת האחריות והבעת החרטה, הנאשם מתקשה להכיר בעצמו כאדם עובר חוק, ומתקשה לעמוד עם משמעויות והשלכות העבירה, מתקשה לפרוט את מניעיו בכנות והוא מטשטש אותם.

10. בשולי התסקיר באה קצינת המבחן בהמלצה על הטלת צו מבחן למשך שנה ועונש מאסר בעבודות שירות, וזאת נוכח הפגיעה המשמעותית של עונש מאסר בכלא על הנאשם ובני משפחתו.

11. הנאשם הצטייד לעניין העונש עם עדותו של בשיר מוחמד, בן דודו, אשר סיפר על נסיבות חייו של הנאשם. הוא סיפר כי הנאשם עבד כמהנדס עצמאי יותר מ-15 שנים והתמחה בעבודות לקבלת היתרים וטופס 4. היה לו קשר טוב עם בכירי העירייה, הוא היה מוערך וכיבדו אותו. הוא הצליח והיה אהוב על הבריות, שחיפשו אותו כדי שיעזור להם להוציא רישיון. גם בכפרו הוא היה אהוב ואהב לעזור לאנשים המתגוררים בו. הוא סיפר כי מאז חשיפת המעשים, חייו

של הנאשם התשנו ב-180 מעלות. הוא נהיה מדוכא, התרחק מחברת אנשים, הפסיק לעבוד, והדבר השפיע לרעה על חייו וחי משפחתו.

12. הנאשם גם הגיש אישור רפואי על מצבו ועל מצב בתו הזקוקה לעזרה וליווי.

טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

13. בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על הערכים המוגנים שנפגעו, שלטון החוק ואמון הציבור בנותני שירות. היא עמדה על החומרה שבמעשי הנאשם העולות מעובדת היותו מהנדס, מאופן הנחת המעטפות על שולחנו של המתלונן ודרך הסבת תשומת לבו אליהן, המלמד על יוזמה ותכנון. היא הצביעה על הישנות העבירות לצד סכום השוחד שניתן על ידו למתלונן. לעניין הנזק שנפגע מהעבירה היא הבציעה על הניסיון לגרום לקבלת החלטות מתוך שיקולים שונים. מתחם העונש נע בנסיבות מקרה זה בין 15 ל-36 חודשי מאסר והיא תמכה את טיעוניה בפסיקה. באשר לנאשם נטען כי נוכח חלוף הזמן מביצוע העבירות, העדר הרשעות קודמות, נסיבותיו כפי שפורטו בתסקיר, נתבקש להטיל על הנאשם עונש מאסר ברף התחתון, קנס ומאסר על תנאי מרתיע.

14. מנגד ציין ב"כ הנאשם כי הנאשם הודה במיוחס לו וחסך זמן שיפוטי רב. הוא לקח אחריות על מעשיו והביע חרטה כנה והבין את הפגיעה של מעשיו באינטרס הציבורי. לדבריו, לא היה לנאשם אינטרס או תועלת אישית במתן השוחד וכל כוונתו הייתה לזרז את הטיפול במתן אישורים לבנייה של לקוחותיו. הוא הדגיש כל המעשים נעשו מול אדם אחד, ויש לראות את כלל המעשים כאירוע אחד ולקבוע לו מתחם עונש אחד. לדבריו, הפסיקה שהגישה ב"כ המאשימה אינה רלוונטית למקרה זה, שכן באותם מקרים אליהם הפנתה ב"כ המאשימה היה מדובר במעשים חמורי בהרבה ממקרה זה. לדבריו, מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע ממאסר בעבודות שירות לתקופה קצרה עד תקופת מאסר בפועל של 9 חודשים. גם הוא תמך טיעוניה בפסיקה.

15. באשר לנאשם נטען כי מאז ביצוע העבירה לפני 4 שנים, הנאשם שבר כלי ואינו מתפקד. יש לקחת בחשבון את מצבו הנפשי ואת הצורך של בתו בעזרתו לליווי לטיפולים. לדבריו, יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם ולהשית עליו מאסר לתקופה שלא תעלה על 3 חודשים ותרוצה בעבודות שירות. הוא הוסיף כי לנאשם אין הכנסות מאז האירוע ורק לעיתים הוא עובד בתחום אחר.

16. הנאשם ציין כי הוא מצטער על מעשיו וכי כוונתו הייתה לעזור לאנשים.

דין והכרעה

17. אין צורך להכביר במילים על חומרתה של עבירת השוחד אשר טומנת בחובה סכנה לדמותו של השירות הציבורי. ערכים מוגנים לא מעטים נפגעים כתוצאה ממתן שוחד לעובדי ציבור. כך, יש במתן שוחד פגיעה בפעילות התקינה של המנהל הציבורי, אשר ראוי שיפעל משיקולים ענייניים ללא התחשבות בשיקולים זרים. בחלק נכבד מהמקרים יש בהכנסת שיקולים זרים למערכת השיקולים המנהלים כדי לגרום נזק גם לגוף ולנפש. כך למשל, במתן

אישור להספקת חשמל, מים וטלפון לבניין שאינו ראוי לכך בשל שיקול זה. מעשים מעין אלו פוגעים ממילא גם בערך השוויון. מתן השוחד גם פוגע בשמירת אמון הציבור במערכת השלטונית. השוחד משחית את מידותיו של עובד השירות הציבורי ופוגע בתדמיתו. בשנת 2010 החמיר המחוקק את העונש המרבי על עבירת מתן שוחד משלוש וחצי שנות מאסר לעונש של שבע שנות מאסר, ובכך הוא גילה את החומרה שהוא מייחס לעבירה זו. גם בתי המשפט הביעו עמדה מחמירה ביחס לעבירות השוחד אשר פגועות בעקרונות היסוד של שלטון תקין (ע"פ 4506/15 בר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.12.16)).

18. ברם, מקרי השוחד על נסיבותיהם השונות רבים ומגוונים הם. בהתאם למצוות המחוקק בסעיף 40ג' לחוק יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל מקרה ומקרה בנסיבותיו כמו גם בשים לב מידת הפגיעה בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה.

19. נסיבות ביצוע העבירה במקרה זה אינן במתן שוחד לאישיות בכירה מאוד במערך העירייה, אך מדובר בתפקיד חשוב ובעל השפעה. הנאשם ניצל מערכת יחסים קרובה על מנת לקדם עניינים פרטיים. אמנם אין מדובר בבתיים השייכים לנאשם, אך כמי שנשכר על ידי בעלי הבתים לתת להם שירות, לא ניתן לומר כי לא היה לנאשם אינטרס אישי בקידום קבלת האישורים. לצד זאת, מדובר במעשים שארכו מספר ימים ספורים בלבד והשוחד שניתן לא היה בסכומים גבוהים. גם אין מדובר במתן שוחד לקדם היתרי בנייה וכיוצ"ב, כי אם כפי שמפורט בכתב האישום, במתן אישורים להספקת חשמל, מים וטלפון. מדובר במעשים שנעברו במספר ימים סמוכים, בדרך דומה, בהקשר דומה, אל מול אותו עובד ציבור, ועל כן יש לראות בהם אירוע אחד לעניין קביעת מתחם העונש.

20. באשר לפסיקה הנוהגת, אני סבור כי הפסיקה אותה הציגה המאשימה, באמצעותה ביקשה להצביע על מתחם עונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו כנע בין 15 ל-36 חודשי מאסר, מתייחסת לנסיבות שאינן דומות כלל ועיקר לנסיבות מקרה זה. כך, למשל, בעניין **אינפלד** (ת"פ (מחוזי-ב"ש) 60079-01-12 **מדינת ישראל נ' אינפלד** (פורסם בנבו, 1.12.14), שם הושת עונש של 15 חודשי מאסר בפועל, כשמדובר היה במתן שוחד לעובדי ציבור בדרגים בכירים בסכומים גבוהים, בין היתר בסך של 30,000 ₪ לראש המועצה על מנת להטות 4 מכרזים לעבודות בנייה בהיקף גדול, כשמכרזים אלו אבן הוטו בסופו של יום נוכח מתן השוחד, וסך של 20,000 ₪ למורשה חתימה של המועצה בתמורה לקבלת תשלומים מהמועצה שלא כדין, תמורה שנתקבלה בסופו של יום נוכח מתן השוחד. במקרה שלפני, אין מדובר במתן שוחד לעובדי ציבור בכירים, מדובר בסכומים פעוטים והשוחד לא הביא לתוחלת לה ציפה הנאשם.

21. כך, למשל בעניין **אוחיון** (ע"פ 4149/13 **אוחיון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.10.13)), אישר בית המשפט העליון עונש של 30 חודשי מאסר בפועל, אך מדובר היה בנאשם שהורשע במספר עבירות של מתן שוחד, במספר עבירות של סיוע לעשיית מעשה העלול להפיץ מחלה, בעבירה של נהיגה בפזיזות ורשלנות ועבירה של שיבוש הליכי משפט, זאת נוכח שלושה אירועים בהם ניתן סך של 3,000 ₪ למפקד מחסום בעוטף ירושלים ומאבטחים שעבדו במחסום לצורך העברת סחורות במחסום ללא בדיקה ביטחונית, כלכלית וחקלאית. גם מקרה זה אינו דומה למקרה שלפני לא בנוגע למקבלי השוחד ולא בנוגע לסכנה שנשקפה מתוצאות קבלת השוחד.

22. וכך, בעניין **עווד** (ע"פ (מחוזי-מרכז) 35673-02-17 **עווד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.07.17)), שם

הושת עונש של 20 חודשי מאסר על עורך דין ששילם למנהל מחלה בפיקוח העירוני סך של 3,000 דולר והציע לו סך של 20,000 ₪ ועוד 5,000 דולר, כדי שיאשר ללקוחותיו לחזור ולעבוד במקום שננקטו כנגדם צעדי אכיפה ויחזיר להם ציוד שהוחרם מהם. גם מקרה זה בנסיבותיו, חמור מהמקרה שלפני, ובעיקר כפי שציין בית המשפט באותו עניין נוכח מעמדו המיוחד של הנאשם אשר כאמור, היה עורך דין וביצע את עבירת השוחד במסגרת תפקידו.

23. לעומת זאת הפסיקה שהגיש הסניגור הולמת יותר את מקרה זה בנסיבותיו, ועל אף שרובה עוסקת במקבלי שוחד ניתן ללמוד ממנה על מתחם הענישה המתייחס לנותני שוחד, שבהתאם לחוק העונש המקסימלי הקבוע בעניינם קל יותר:

- בעפ"ג (מחוזי-ים) 35576-04-14 **מורד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.09.14) אושר עונש של 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות על מפקח ראשי במס הכנסה שקיבל בשתי הזדמנויות סך של 1,000 ₪ בתמורה לקידום ענייניו של לקוחותיו.

- בת"פ (מחוזי-ים) 59794-01-17 **מדינת ישראל נ' קירמה** (פורסם בנבו, 8.01.18) הושת עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות על שוטר שקיבל כ-2,000 ₪ אשר קיבל שוחד מתושבת מזרח ירושלים אשר שהתה בישראל שלא כדין. כאמור מדובר במקבל שוחד שעונשו חמור יותר מאשר של הנותן ומדובר בשוטר שקבלת שוחד על ידו חמורה דרך כלל מקבלת שוחד על ידי עובד ציבור אחר.

- בת"פ (מחוזי-ים) 46262-10-12 **מדינת ישראל נ' סעד** (פורסם בנבו, 3.08.17) הושת עונש מאסר של 6 חודשי עבודות שירות על עובד המוסד לביטוח לאומי אשר נטל שוחד במספר הזדמנויות ולצד זאת הורשע בעבירות של מרמה והפרת אמונים וקבלת דבר בנסיבות מחמירות.

- בת"פ (י-ם) 26498-06-13 **מדינת ישראל נ' צליבי** (פורסם בנבו, 7.09.15) הושת עונש של 4 וחצי חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות על נאשם שנתן שוחד בשתי הזדמנויות שונות, 200 ₪ בכל פעם לראש ענף תעסוקה במנהל האזרחי באיו"ש אשר היה אחראי על הנפקת אישורי עבודה לתושבים פלסטינאים.

- בת"פ (ת"א) 650-06-13 **מדינת ישראל נ' ברזלאי** (פורסם בנבו, 30.04.14) הושת עונש של 6 חודשי עבודות שירות על נאשם שנתן שוחד בהזדמנויות שונות בסך כולל של 6,000 ₪ לסגן מנהל מחלקה בעיריית תל אביב.

- בת"פ (ב"ש) 10579-07-15 **מדינת ישראל נ' בר-זיו** (פורסם בנבו, 19.04.16) הושת עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות על עובד שב"ס שקיבל שוחד במקרים רבים ובתמורה הכניס לאסירים חפצים רבים ומגוונים.

- ברע"פ 4184/15 **בקלה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.06.15) אושר עונש של 11 חודשי מאסר על עובדת עירייה שקיבלה שוחד בהיקף של 125,000 ₪ תמורת הפחתה והעלמה של חובות ארנונה.

· בעפ"ג (מחוז-ב"ש) 16500-05-15 **מדינת ישראל נ' טרם** (פורסם בנבו, 25.11.15) אושר עונש של 9 חודשי מאסר על נאשם שקיבל שוחד ב-33 הזדמנויות שונות בסך של כ-150,000 ₪.

24. על כן, בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בשים לב לפגיעה בערכים המוגנים; בהתחשב במהות המעשים ונסיבות ביצועם לחומרה ולקולא; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבור כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע מעונש מאסר בפועל הניתן לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

ובאשר לנאשם.

25. הנאשם, יליד 1961, כיום בן 57, נשוי אב לשבעה ילדים וסב לנכדים. לנאשם אין עבר פלילי. הנאשם הודה במיוחס לו, קיבל אחריות על מעשיו והביע חרטה. אני סבור כי התסקיר בעניינו חיובי ואין פגם בכך שהבושה המלווה את הנאשם היא נוכח חשיפת מעשיו ברבים והפגיעה במעמדו. מהתסקיר, כמו גם מעדותו של מר בשיר מוחמד עלה כי מעמדו של הנאשם אכן נפגע כתוצאה מחשיפת מעשיו והדבר גם השפיע על מצבו הנפשי והחברתי. אני סבור אפוא, כי יש לגזור את עונשו של הנאשם בסמוך לרף התחתון של המתחם.

26. בשים לב לכל האמור, אני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חמישה חודשי מאסר בפועל, אותם ירצה הנאשם בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה ובכפוף לה.

על הנאשם להתייב לריצוי עונשו ביום 16.07.18 עד השעה 09:00 במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, באר-שבע.

מובהר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא.

ב. מאסר של 5 חודשים, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם כן יעבור את העבירה בה הורשע במהלך 3 שנים מהיום.

ג. קנס בסך של 5,000 ₪ או 20 ימי מאסר תחתם. הקנס ישולם-ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.07.18 ובכל 1 לחודש שלאחר מכן, אי עמידה באחד התשלומים יביא לפירעון מיידי של כל היתרה.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה ליחידת הממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"א סיוון תשע"ח, 04 יוני 2018, במעמד המתיצבים.